

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 126/2013-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. marca 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti A., spol. s r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. S. J., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 42 Cb 5/2009 a postupom a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 Cob 358/2011 z 31. októbra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti A., spol. s r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. februára 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti A., spol. s r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 42 Cb 5/2009 a postupom a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Cob 358/2011 z 31. októbra 2012 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Z predloženej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka ako navrhovateľka sa svojím návrhom doručeným okresnému súdu domáhala obnovy konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 25 Cb 261/2000. Okresný súd o návrhu sťažovateľky rozhodol uznesením sp. zn. 42 Cb 5/2009 z 9. júna 2011, ktorým návrh sťažovateľky zamietol. Proti uvedenému uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa.

Sťažovateľka v sťažnosti tvrdí, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 42 Cb 5/2009 a postupom a napadnutým uznesením krajského súdu došlo k porušeniu jej označených práv. V sťažnosti podáva vlastný výklad noriem procesného práva, ako aj interpretáciu pôvodného rozhodnutia v konaní, o ktorého obnovu sa snažila. V sťažnosti argumentuje rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Obdo 29/2007 z 23. septembra 2008, v ktorom najvyšší súd *„totožný procesný postup a totožné odôvodnenie v skutkovo a právne totožnej veci nazval neústavným z dôvodu odňatia práva sťažovateľky na konanie pred súdom“*, pričom v pôvodnom konaní, o obnovu ktorého sa sťažovateľka domáhala, najvyšší súd dovolanie uznesením sp. zn. 2 Obdo 41/2006 z 25. januára 2007 odmietol. Je toho názoru, že ide o rozhodnutie, ktoré má na mysli § 228 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny

poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), teda také, ktoré je predpokladom obnovy konania. Takisto tvrdí, že krajský súd „doplnil a zmenil skutkové zistenie súdu prvého stupňa“, k čomu sťažovateľka nemohla zaujať stanovisko, respektíve jej bola znemožnená realizácia jej procesných práv. Na základe uvedených argumentov sťažovateľka formuluje záver o porušení jej označených práv a zároveň krajskému súdu vyčíta arbitrárnosť napadnutého uznesenia.

V závere svojej sťažnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol nálezom v takomto znení:

„1. Základné právo spoločnosti A., spol. s r. o., na prístup k súdu a spravodlivé prejednanie veci podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj základného práva sťažovateľky podľa článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na spravodlivé prejednanie vecí, konaním Okresného súdu Bratislava II v konaní č.k. 42 Cb 5/2009 a Krajského súdu v Bratislave v konaní č.k. 1 Cob/358/2011 vo veci obnovy konania Okresného súdu Bratislava II č.k. 25Cb 261/00, porušené bolo.

2. Ústavný súd zrušuje uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 1 Cob/358/2011-152 zo dňa 31.10.2012 a prikazuje Krajskému súdu Bratislava prejednať vec Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 42Cb/5/2009 v celom jej rozsahu a vykonaním dvojstupňového prieskumu dôkazov.

3. Ústavný súd SR priznáva spoločnosti A., spol. s r. o., primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10.000 EUR (slovom desaťtisíc eur), ktoré je Krajský súd Bratislava povinný sťažovateľke zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Ústavný súd priznáva sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 331,15 EUR s DPH ktorá je splatná do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľa JUDr. S. J.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Pokiaľ ide o napadnutý postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 42 Cb 5/2009, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z uvedeného vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať napadnutý postup okresného súdu, keďže ho už preskúmal na základe

odvolania krajský súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť sťažovateľke ochranu jej právam.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti smerujúcej proti napadnutému postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 42 Cb 5/2009 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, IV. ÚS 155/2010).

2. Pokiaľ ide o napadnutý postup a napadnuté uznesenie krajského súdu, ústavný súd zistil, že sťažovateľka podala 8. januára 2013 na okresnom súde proti napadnutému uzneseniu krajského súdu dovolanie. Ku dňu rozhodovania o sťažnosti nebolo o podanom dovolaní rozhodnuté.

Z princípu subsidiarity ako jedného zo základných pojmových znakov právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ochranu pred ústavným súdom nemožno využiť súčasne alebo pred inými prostriedkami nápravy, ktoré má sťažovateľ k dispozícii, ale že sťažnosť je prípustná iba vtedy, ak napriek vyčerpaniu všetkých prípustných právnych možností nápravy naďalej dochádza k porušovaniu základných práv alebo slobôd sťažovateľa (m. m. IV. ÚS 21/02).

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05).

Zistená skutočnosť podania dovolania proti napadnutému uzneseniu krajského súdu sťažovateľkou vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených základných práv, ak je zřejmé, že sťažovateľka podala dovolanie, pričom v čase rozhodovania ústavného súdu nie je dovolacie konanie skončené. Sťažnosť musela byť preto v tejto časti odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane

označených práv, ktorých porušenie namieta, bude vo vzťahu ku krajskému súdu rozhodovať najvyšší súd ako súd dovolací.

Súbežné podanie dovolania a sťažnosti na ústavnom súde navodzuje situáciu, keď uvedený princíp subsidiarity síce vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba v čase do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje...

Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 358/09), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti na ústavnom súde je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

Ústavný súd sa však v daných okolnostiach musel zaoberať aj úvahou, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľku prípadné posúdenie dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd majúc na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľovi lehota na podanie sťažnosti ústavnému súde považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu (porovnaj tiež rozsudok ESLP z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

A contrario potom platí, že v prípade vecného posúdenia a rozhodnutia najvyšším súdom o dovolaní bude mať sťažovateľka k dispozícii už iba podanie sťažnosti ústavnému súdu týkajúcej sa tohto rozhodnutia za obvyklých podmienok.

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou v tejto časti meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť v celku, o ďalších návrhoch sťažovateľky formulovaných v sťažnostnom petite (zrušenie napadnutého uznesenia krajského súdu, finančné zadost'učinenie, náhrada trov konania) nebolo potrebné rozhodnúť.

Nad rámec tohto odôvodnenia ústavný súd považuje za potrebné dôrazne poukázať na skutočnosť, že sťažovateľ, zastúpený advokátom, v sťažnosti zavádzal ústavný súd tvrdením, že *„podaním odvolania... vyčerpал všetky zákonom poskytnuté prostriedky, ktorým by sa mohol domáhať ochrany svojich... práv..., prostredníctvom ktorých by mohol požadovať nápravu“* (bod V strana 8 sťažnosti), keďže, ako ústavný súd zistil, ešte 8. januára 2013 podal proti napadnutému uzneseniu krajského súdu dovolanie. Takýto klamlivý postup, ktorý sa týka najzákladnejšej podmienky konania – právomoci ústavného súdu, je spôsobilý hrubo sťažiť postup ústavného súdu, ktorý v prípade jeho opakovania môže zväžiť primerane postup podľa § 53 OSP o poriadkovom opatrení.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. marca 2013